

MEMÒRIA DE L'ANY 2017

Il·lma. Sra. Dra. M. Rosa Vives i Piqué,
secretària general.

Complint amb l'article 15 dels estatuts de la Reial Acadèmia, en aquesta primera sessió pública del nou curs, donem lectura a la memòria que reflecteix la situació i les activitats de la vida acadèmica al llarg de l'any 2017.

I. VIDA ACADÈMICA

I.I. Presidència

Volem anotar primerament que el 15 de novembre resultà reelegit com a president de l'Acadèmia el senyor Joan Antoni Solans i Huguet: <https://comunicacio21.cat/noticies-cultura21/124725-joan-antoni-solans-repeteix-com-a-president-de-l-academia-de-belles-arts-sant-jordi> / <http://www.bonart.cat/actual/joan-antoni-solans-reelegit-president-de-la-reial-academia-catalana-de-sant-jordi/>

I el 20 de desembre s'elegí per al càrrec de tresorer el senyor Eduard Gascon i Climent que substitueix al senyor Joan Oliveras i Bagués.

I.II. Recordem els acadèmics finats

En començar aquesta memòria, ens honra dedicar el més sentit record als acadèmics que tristament ens han deixar durant el 2017: l'acadèmic supernumerari senyor Àngel Fàbrega i Grau, que traspassà el 2 de gener; l'acadèmic de número senyor Frederic-Pau Verrié i Faget, que finí l'11 de febrer; l'acadèmic corresponent per Felanitx (Mallorca) senyor Albert López i Múllor, que ens deixà el 6 d'abril; l'acadèmic supernumerari senyor Xavier Corberó i Olivella, que expirà el 24 d'abril; l'acadèmic corresponent per Moscou (Rússia) senyor Ilya Glazunov, que finí el 9 de juliol; l'acadèmic supernumerari senyor Francesc Bonastre i Bertran, que morí el 20 de setembre; l'acadèmic d'honor senyor Josep Martorell i Codina, que se n'anà el 28 de novembre; i l'acadèmic corresponent per Lleida senyor Lluís Virgili i Farrà, que ens deixà el 28 de desembre.

I. III. Noves incorporacions i nombre total d'acadèmics

Com a resultat de les favorables votacions reglamentàries s'han produït les incorporacions següents: el dia 21 de juny s'elegí acadèmic corresponent per Andorra el senyor Jacint Berenguer i Casal. El 20 de setembre s'elegiren el senyor Jordi Faulí i Oller acadèmic de número per la secció d'arquitectura, per ocupar la vacant deixada pel senyor Leopoldo Gil Nebot; i el senyor Antoni Llena i Font per la secció d'escultura, per ocupar la vacant deixada pel senyor Josep M. Subirachs i Sitjar. El 18 d'octubre s'elegiren el senyor Ramón Andrés, acadèmic corresponent per Navarra; el senyor Emmanuel Guigon, acadèmic corresponent per París (França); i el senyor Antonio Noguera Guinovart, acadèmic corresponent per Santander. I el 20 de desembre s'elegiren el senyor Edmon Colomer i Soler com a acadèmic de número per la secció de música, per ocupar la vacant deixada pel pas a supernumerari del senyor Joan Guinjoan i Gispert; i el senyor Miquel González i Ruiz com a acadèmic corresponent per Lleida.

En la sessió del 18 d'octubre s'acordà el pas a acadèmica supernumerària de l'acadèmica de número senyora Helena Cambó i Mallol Vda. Guardans, a petició d'ella mateixa per motius de salut.

Així, actualment, la Reial Acadèmia està integrada per sis acadèmics de la secció d'arquitectura i un electe; deu acadèmics de la secció de pintura i una vacant; cinc acadèmics, un electe i una vacant de la secció d'escultura; cinc acadèmics, un electe i una vacant de la secció de música; i nou acadèmics de la secció d'arts sumptuàries i visuals. En total sumen 35 acadèmics de número, tres electes i tres vacants. El nombre d'acadèmics supernumeraris és de vuit; n'hi ha 27 d'honor i 133 de corresponents.

I.IV. Distincions i nomenaments que han rebut els nostres acadèmics

Al llarg de l'any, els nostres acadèmics han sigut distingits amb diversos guardons i reconeixements. Consignem a continuació els que hem conegut.

El 17 de gener, acte públic de reconeixement i agraïment a l'acadèmic de número senyor Andreu Vilasís i Fernández-Capalleja per la donació de la seva biblioteca professional d'esmaltador al Centre de Documentació del Museu del Disseny.

El 6 de març, l'acadèmic corresponent per Sant Cugat del Vallès, senyor Josep Canals i Gual, fou distingit amb el títol de *Santcugatenc de l'any 2016* per l'Ajuntament de Sant Cugat.

L'acadèmic d'honor senyor Arnau Puig i Grau va ser distingit com a Oficial de les Arts i de les Lletres pel Ministeri de Cultura de l'Estat francès. "Bonart", núm. 177, 2017. Lliurament del guardó 07.03.2017.

Al president de la Cambra de Comerç –acadèmic d'honor–, senyor Miquel Valls i Maseda, se li va concedir la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya l'11 d'abril.

El 19 d'abril, lliurament del BBC Music Magazine Award a l'acadèmic de número senyor Josep Pons i Viladomat, al Kings Place de Londres.

El 25 d'abril, lliurament del Premi en Convivència i Diàleg Interreligió per a l'acadèmic de número Daniel Giralt-Miracle i Rodríguez.

El 17 de maig, lliurament de la medalla d'or al Mèrit Europeu de la Fondation du Mérite Européen a l'acadèmic corresponent senyor Albert Blancafort i Engelfried.

El 23 de maig, lliurament al Museu del Disseny del Premi Iberoamericà CIDI en la categoria de Cultura (projecte arquitectònic de l'estudi MBM –acadèmics d'honor– i direcció del museu de la senyora Pilar Vélez –acadèmica de número–).

El 12 de juny, distinció com a membre d'honor de l'Academia de las Artes Escénicas de España per a l'acadèmic de número senyor Hermann Bonnín i Llinàs.

El 15 de juny, lliurament del guardó Pau Casals llegat d'honor de la cultura catalana de la Generalitat de Catalunya a l'acadèmic d'honor senyor Jordi Savall i Bernadet.

L'11 de juliol, el Col·legi d'Aparelladors de Barcelona va lliurar el premi Especial a la Trajectòria Professional a l'acadèmic d'honor senyor Oriol Bohigas i Guardiola.

El 19 d'octubre, lliurament a l'acadèmic de número senyor Joan Antoni Solans i Huguet del premi de la Unión Profesional per la distinció atorgada pel Consejo Superior de Arquitectos de Madrid per la seva perllongada trajectòria dedicada al planejament i la gestió urbanística mantenint un principi d'autonomia facultativa per damunt de l'heterogènia orientació política dels diferents governs estatals i autonòmics sota els què ha tingut importants responsabilitats.

El 27 d'octubre s'inicià l'"Any Fita '90" amb l'exposició *Domènec Fita. Divorcis amb la tradició* al Museu d'Art de Girona, amb motiu del seu norantè aniversari.

El 30 de novembre, a l'Auditori Eduard Toldrà del Conservatori Municipal de Música de Barcelona, dins el cicle "Dijous-Concert" es fa un concert-homenatge a l'acadèmic de número senyor Carles Guinovart i Rubiella amb motiu de la seva jubilació.

El 5 de desembre ingressà com a acadèmic de número a la Real Academia de Nobles y Bellas Artes de San Luis el nostre acadèmic corresponent per Saragossa senyor

Joaquín Soro López.

El 12 de desembre, lliurament de la Medalla d'Or de la Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació de la Universitat de Barcelona a l'acadèmic de número senyor Joan Uriach i Marsal:
http://www.ub.edu/web/ub/ca/menu_eines/noticies/2017/12/030.html

I.V. Sessions reglamentàries

Les sessions reglamentàries del ple se celebraren a la sala Fortuny, els tercers dimecres de cada mes, excepte els mesos de juliol i agost, corresponents a les vacances d'estiu. El mes d'abril el ple se celebrà a les dependències del restaurant Àvalon, després de l'àpat de celebració de la festa patronal de Sant Jordi, i la sessió del maig es va fer a la sala menjador del Parador de Tortosa després del dinar allí celebrat en motiu de la visita corporativa a aquesta vila.

I.V.I. Activitat dels plens

Als plenaris s'han informat i debatut temes d'interès per a la Corporació, la ciutat i el país, vinculats als objectius i activitats assenyalats a l'article 2 dels nostres estatuts, entre els quals ens agradaria destacar: el trasllat de part del llegat Ricart i Matas de la casa de l'avinguda República Argentina a l'Acadèmia i la seva ubicació en les diverses dependències de la nostra seu; la ubicació de la donació Verrié; les vacants en les seccions; la Fundació Picasso-Reventós; la problemàtica de les obres d'art procedents de Sixena; les taules-trobades amb directors dels museus de Barcelona; el projecte d'estudi de la re-il·luminació del saló d'actes per part de l'empresa Erco; l'acollida d'estudiants universitaris en pràctiques; la primera jornada sobre la presència de les dones a les acadèmies d'humanitats, etc., entre d'altres assumptes de recerca i cultura en els quals han intervingut els acadèmics directament o indirectament.

I.V.II. Actes públics en sessions plenàries

A continuació de cada ple, com a complement reglamentari, es van realitzar les activitats de caràcter públic que enumerem a continuació:

El 18 de gener, la sessió pública estigué dedicada a la lectura de la memòria d'activitats per part de la secretària general, senyora M. Rosa Vives i Piqué. I es va retre homenatge als acadèmics traspassats durant els darrers 12 mesos:

. Senyor Narcís-Jordi Aragó i Masó –acadèmic corresponent per Girona–, recordat per l'acadèmic de número senyor Narcís Comadira i Moragriega, que no va poder assistir i llegí el text per ell preparat l'acadèmic de número senyor Francesc Fajula i Pellicer.

. Senyor Julio García Casas –acadèmic corresponent per Sevilla–, glossat per l'acadèmic de número senyor Cèsar Calmell i Piguillem.

. Senyor Leopoldo Gil Nebot –acadèmic de número i secretari general d'honor–, rememorat per l'acadèmic de número senyor Joan Antoni Solans i Huguet.

. Senyor Aurelio Gómez de Terreros Sánchez –acadèmic corresponent per Sevilla–, glossat per l'acadèmic de número senyor Eduard Gascon i Climent.

. Senyora Teresa Roca i Formosa –acadèmica corresponent per Llinars del Vallès–, recordada pel senyor Jordi Porta.

El 15 de febrer, l'acadèmic de número senyor Lluís Bassat i Coen i la senyora Núria Poch, directora de la Col·lecció Bassat, presentaren una exposició dels fons Bassat a la Galeria Nacional de Sofia (Bulgària).

El 15 de març, es recordà l'acadèmic de número traspasat senyor Frederic-Pau Verrié i Faget, amb intervencions de l'acadèmica de número senyora Raquel Lacuesta i Contreras i dels senyors Joaquim Garriga, Joan Roca i senyora Rosa Terés. I s'homenatjà la figura de Salvador Alibau, amb la conferència *L'obra plàstica de Salvador Alibau entesa des de la mirada d'un músic* a càrrec de l'acadèmic de número senyor Carles Guinovart i Rubiella i intervencions de l'acadèmic d'honor senyor José Corredor-Matheos i del senyor August Bover; clogué l'acte la soprano i cellista Eulàlia Ara estrenant el poema d'August Font *L'hivern sota el Cadí* musicat pel compositor Manel Garcia-Morente.

El 19 d'abril, se celebrà Sant Jordi, amb la missa a la capella del Santíssim de Santa Maria del Mar, concelebrada pels mossens acadèmics senyors Josep M. Martí i Bonet i Antoni Pladevall i Font. Seguidament s'anà a dinar al restaurant City del Gran Hotel Central de Barcelona, ofert per l'acadèmica de número protectora senyora Helena Cambó i Mallol Vda. Guardans. Al mateix restaurant tingué lloc la reunió del ple després del dinar.

El 21 de juny tingué lloc la sessió pública de presentació del llibre *Joan Subias Galter (1897-1984). Dues vides i una guerra* de Joaquim Nadal i Farreras, amb intervencions de l'autor, de l'acadèmic de número senyor Francesc Fontbona i de Vallescar i de la senyora Eva Subias.

El 20 de setembre es recordà Josep Puig i Cadafalch en una sessió en què intervingueren els acadèmics de número senyors Mireia Freixa i Serra, Jordi Bonet i Armengol, i Josep Bracons i Clapés, així com els senyors Santiago Alcolea Gil i Eduard Riu-Barrera.

El 18 d'octubre es feu un homenatge a Antoni Celles, primer professor de l'Escola d'Arquitectura de Barcelona, amb intervencions del senyor Jordi Ros, director de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona; del senyor Josep M. Montaner, regidor d'habitatge de l'Ajuntament de Barcelona; i de la senyora Carolina B. Garcia Estévez, adjunta a direcció de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona.

El 20 de desembre es feu la presentació a Barcelona del llibre de l'acadèmic corresponent per Montblanc senyor Maties Solé i Maseras, *Montblanc conjunt monumental i artístic. 50 anys de restauració de la muralla medieval*, amb intervencions de l'autor i dels tres alcaldes que han pres part en la restauració, senyors Josep Gomis, Andreu Mayayo i Josep Andreu. I es lliuraren les beques 2017 de la Fundació Güell: les senyores Laia Closas Fernández i Maria Viladomiu Ceballos, com a guanyadores del concurs de re-disseny de la imatge corporativa en commemoració del 60è aniversari de la fundació; i el senyor Bernat Català Rams, becari de música, que clogué l'acte tocant al piano *Balade* de Claude Debussy.

I.VI. Visites corporatives

El 17 de maig, visita corporativa a Tortosa. La jornada s'inicià amb la recepció a l'ajuntament per l'alcalde senyor Ferran Bel Accensi. A continuació es feu la visita a les excavacions del davant de la Catedral, guiats pel seu director i professor de la Universitat Rovira i Virgili. Seguidament entràrem a la Catedral i al seu museu, en visita guiada per Vicent Josep Ruiz Prades, de l'Oficina Municipal de Turisme. De camí cap a la Suda ens aturàrem a contemplar el pati renaixentista dels Reials Col·legis de Sant Jaume i de Sant Maties. Per la tarda es visitaren els jardins del Príncep amb la col·lecció d'escultures donades per Santiago de Santiago i s'acabà la jornada amb la visita al museu de la ciutat, guiats per la seva directora, la senyora Maria Josep Bel Fornós.

I.VII. Altres activitats públiques

Fora de les jornades dels plens s'han desenvolupat en les nostres dependències variades activitats dedicades a la recerca i a la cultura: taules rodones, jornades d'estudi,

filmacions, concerts, etc., que s'anoten seguidament:

El 17 de febrer, estudiants de diferents especialitats de l'Escola Massana rodaren el videoclip *Shanendogs* al saló d'actes.

L'1 de març, taula rodona organitzada per l'acadèmic de número senyor Hermann Bonnín amb el senyor Vicenç Villatoro, director del CCCB.

El 5 d'abril, concert *Àries i duets d'òpera i sarsuela* organitzat per la Fundació Jaume Aragall, amb Maria Miró (soprano), Joan Garcia Gomà (baríton) i Olga Kobékina (piano).

El 6 d'abril, concert organitzat pel senyor Josep Bassal, amb Francisco Cuenca (guitarra) i José Manuel Cuenca (piano). Obres de Granados, Marchelie, F. Cuenca i Tàrrega.

El 20 d'abril, concert organitzat pel senyor Josep Bassal, amb Claudi Arimany (flauta), Cristian Chivuivan (violí), Pol Cortese (viola) i Magdalena Cristea-Popa (violoncel). Obres de Mozart.

El 26 d'abril, la soprano Mònica Luezas gravà al saló d'actes alguns temes del seu repertori per a un vídeo promocional.

El 3 de maig, taula rodona organitzada per l'acadèmic de número senyor Hermann Bonnín amb el senyor Ferran Barenblit, director del MACBA.

El 12 de maig, concert "*Dale si le das*" (*La música de l'època dels Reis Catòlics als temps de Cervantes*) amb el Grup Vocal Els Preferits & Els Preferits Consort.

El 19 de maig, el senyor Dídac Cabello Forroll va rodar una part del curtmetratge del seu projecte de fi de carrera a l'escola Bande à Part de Barcelona.

El 24 de novembre, *Concierto Jóvenes Talentos WOM Barcelona Ciclo de Otoño*, organitzat per la Fundació Güell, Aste BCN i WOM en Concierto, i patrocinat pel Govern de Cantàbria.

El 14 de desembre, amb el suport de l'Institut de Cultura per a accions culturals puntuals, organitzarem la *Ia Jornada de Presència, visibilitat o invisibilitat de les dones acadèmiques de l'àmbit de les Humanitats*. Se'n feren ressò a <http://www.coac.net/aadipa/bloc/?p=11723>

I per acabar aquest repàs d'activitats, destacar que se segueix organitzant amb l'Associació per al Foment de la Música Clàssica, el cicle *Clàssica a la Reial Acadèmia*, tots els dimarts (menys festius i mes d'agost). Durant el 2017 s'han ofert 43 concerts.

I.VIII. Gestió del president i la junta de govern

Com és preceptiu, el president ha presidit totes les sessions de la junta de govern i del ple, i ha representat l'Acadèmia en tots els actes on ens han convocat. A més de vetllar per la millora de l'Acadèmia en tots els sentits i representar-la en el Consell Interacadèmic, ha mantingut nombroses entrevistes i visites relacionades amb el patrimoni i funcionament de la corporació.

El president també ha assistit a les reunions de les fundacions de les quals n'és patró com a president de la Reial Acadèmia: la Fundació Ynglada-Guillot (amb tota la junta de govern), la Fundació Guasch-Coranty (amb la secretària general), la Fundació Güell, la Fundació Lluís Domènech i Montaner, la Fundació Pau Casals i la Fundació Picasso-Reventós (amb la secretària general).

La junta de govern, formada pel president, senyor Joan Antoni Solans; el tresorer, senyor Joan Oliveras (fins el 20 de desembre); el conservador del museu, senyor Josep Bracons (fins el 16 de novembre); el bibliotecari, senyor Bonaventura Bassegoda (fins el 16 de novembre); i la secretària general, senyora M. Rosa Vives, s'ha reunit regularment i malda per l'activació de la presència de l'Acadèmia en la nostra societat; pel bon manteniment dels béns mobles i immobles, i per la millora de la subsistència econòmica, de tot el què s'informa cada mes al ple i queda palès en les actes corresponents.

Tanmateix l'Acadèmia compta amb una plantilla de quatre membres fixes i de llarga experiència, dedicats a les tasques d'administració, arxiu-biblioteca, conservació del museu i serveis generals.

I.IX. Recursos

El mes de febrer el president va presentar a la sessió plenària l'estat de comptes del 2016 i el pressupost per al 2017. I encara que els aspectes econòmics no són objecte d'aquesta memòria, ens sembla oportú fer-ne esment sobretot per agrair els suports que hem rebut a fi i efecte de pal·liar el modest pressupost de què disposem.

El 2017 s'han obtingut ajudes de l'Ajuntament de Barcelona (per dur a terme l'activitat habitual, per accions culturals puntuals i per pagar l'IBI), de la conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya, de la conselleria de Justícia, del conveni entre la conselleria de Justícia de la Generalitat de Catalunya i la Fundació "la Caixa", de la Diputació de Barcelona, de la Fundació Privada Güell, de la Fundació Privada Picasso-Reventós i de la Fundació Ynglada-Guillot. De l'acadèmic de número protector senyor Joan Oliveras i Bagués; i de l'acadèmica de número senyora Raquel Lacuesta i Contreras. L'acadèmic de número protector senyor Antoni Vila i Casas patrocinà el premi de dibuix i l'exposició al voltant del concurs de la Fundació Ynglada-Guillot. L'acadèmic d'honor senyor Francesc Daurella i Franco, mitjançant la Fundació Fran Daurel que presideix, s'ha fet càrrec d'una part del material de papereria i impremta que ha necessitat la Corporació. L'acadèmica de número protectora senyora Helena Cambó i Mallol Vda. Guardans costejà la celebració de la diada de Sant Jordi. I el celler Mas Blanch i Jové ens facilita el vi amb què cloem les taules amb els directores dels museus de Barcelona.

A tots i cadascú d'ells, la corporació els vol fer present el seu profund agraïment.

II. MUSEU, BIBLIOTECA I ARXIU

II.I. Fons del museu

Durant l'any 2017 el museu ha vist ampliat el seu fons amb les següents obres:

- . Carmen Mansilla Martín, *Devanador de sueños*. Premi Ynglada-Guillot 2017 (26 d'abril de 2017).
- . Joan Piqué, *Allegoria de Bernat Metge* (Inv. 4672 E), donació de l'acadèmica Helena Cambó (27 de juliol de 2017).
- . Donació de gravats d'alumnes de l'acadèmic de número senyor Antoni Vila i Arrufat feta pel seu fill i acadèmic de número senyor Joan Vila i Grau (2 de novembre de 2017):
 - Juli Balate, *Home assegut fumant* (Inv. 4673 E).
 - Juli Balate, *Home assegut fumant* (Inv. 4673 G).
 - Joan Hernández Pijoan, *Home amb estel* (felicitació de Nadal) (Inv. 4674 G).
 - Josep Solé Canes, *Home a cavall* (felicitació de Nadal) (Inv. 4675 G).
 - Josep Solé Canes, "Rencontre" (Inv. 4676 G).
 - Adolf Salanguera i Abella, *Banyistes nues en un riu* (2a prova) (Inv. 4677 G).
 - Concepció París Fontanella, *Tres joves dormint al camp* (felicitació de Nadal) (Inv. 4678 G).
 - Concepció París Fontanella, *Dues dones fent cabdells* (Inv. 4679 G).
 - Concepció París Fontanella, *Parella de joves pastors amb dues oques sota l'estrella de Betlem* (felicitació de Nadal) (Inv. 4680 G).
 - Ramon Capmany i Montaner, *Il·lustració per a l'edició d'"El Gran Teatro del Mundo" de*

- Calderón de la Barca* (Inv. 4681 G).
- Ma Josepa Colom i Sambola, *La conversió de l'aigua en vi durant les noces de Canà* (participació noces) (Inv. 4682 G).
 - Ma Josepa Colom i Sambola, *Mare de Déu amb el Nen* (Inv. 4683 G).
 - Joan Lleó i Sánchez, *Parella de pagesos amb ruc i oca* (Inv. 4684 G).
 - Dolors Martorell, *Naixement del nen Jesús* (Inv. 4685 G).
 - Josep Grau Garriga, *Dona amb nen al pit i diversos personatges* (Inv. 4686 G).
 - Domènec Fita Molat, *Paisatge rural amb cases* (Inv. 4687 G).
 - Raimon Roca i Ricart (atribució), *Caps d'home i dona* (Inv. 4688 G).
 - Desiderio Juste Ribes, *Portada de l'església de Betlem de Barcelona* (Inv. 4689 G).
 - Rafael Bataller i Giralt, *Vaixells al port* (Inv. 4690 G).
 - Teresa Bauzà, *Flors d'ametller* (Inv. 4691 G).
 - Anònim, *Escena de carnestoltes* (Inv. 4692 G).
 - Trinidad Sotos Bayarri, *La Verge amb el Nen i una altra dona* (felicítació de Nadal) (Inv. 4693 G).
 - Trinidad Sotos Bayarri, *Adoració dels pastors* (felicítació de Nadal) (Inv. 4694 G).
 - Anònim, *Dos personatges amb el nen Jesús* (Inv. 4695 G).
 - Josep Amat i Pagés (atribució), *Cap de dona* (Inv. 4696 G).
 - Josep Amat i Pagés (atribució), *Cap de dona* (Inv. 4697 G).
 - Josep Amat i Pagés (atribució), *2 proves de diferents motius i traços* (Inv. 4698 G).
 - Anònim, *Clarinetista* (Inv. 4699 G).
 - Anònim, *Home i dona mig nus ballant* (1a prova) (Inv. 4700 G).
 - Anònim, *Home i dona mig nus ballant* (2a prova) (Inv. 4701 G).
- . I, finalment, l'acadèmic senyor Lluís Bassat (15 de desembre de 2017) ha fet donació de la serigrafia d'Enric Ansesa Gironella, *Sense títol (lletres i símbols)* (Inv. 4702 G).

II.II. Restauracions

El Museu d'Història de Catalunya va assumir la restauració del dibuix d'Enric Monserdà *Àngel amb filacteri* (inv. 5710 D), estudi per a un dels plafons ceràmics de la façana de la Casa Terrades de Barcelona, obra que es va prestar temporalment per a l'exposició "Puig i Cadafalch. Arquitecte de Catalunya" (14 de desembre de 2017–14 d'abril de 2018).

I el MNAC està procedint a la restauració de la pintura de Paolo De Matteis *Sant Joan Nepomucè davant el rei Venceslau IV*.

II.I.II. Col·laboracions amb altres entitats

A més de la normal col·laboració amb el MNAC també hem gestionat directament els següents préstecs:

. Al Museu d'Art de Sabadell, per a l'exposició "Domingo Soler i Gili. El paisatge serè", des de l'1 de març a l'1 de maig de 2017, s'han prestat les obres d'aquest autor: *Platja Guitoné* (inv. 693) i *Plàtans* (inv. 714).

. S'ha participat en l'exposició "Dicen que hay tierras al Este. Los vínculos históricos entre Aragón y Cataluña, siglos XVIII-XX" que se celebra al Palacio de Sástago de la Diputació Provincial de Saragossa, amb les obres de Pere Pau Montanya i Llanas *Retrat de l'intendent Manuel de Terán, Baró de la Linde* (inv. 227); Ferran Arasa Subirats *Vega tortosina* (inv. 428); i Manuel Fuxà Leal *Retrat de Víctor Balaguer* (inv. 31 E).

. Amb el Museu del Prado que ha sol·licitat el préstec de dues acadèmies de Marià Fortuny: *Nu infantil amb flauta a les mans* (1859) (inv. 303 a D) i *Nu masculí. Estudi per a una crucifixió* (1860) (inv. 304 a D), per a l'exposició monogràfica dedicada al mestre de Reus, del 21 de novembre de 2017 al 18 de març de 2018, "Mariano Fortuny i Marsal (1838-1874)".

. I amb l'exposició "Puig i Cadafalch. Arquitecte de Catalunya", organitzada pel Museu d'Història de Catalunya, des del 14 de desembre de 2017 fins al 14 d'abril de 2018, amb la peça de la nostra col·lecció d'Enric Monserdà *Àngel amb filacteri*, dibuix per a un dels plafons ceràmics de la façana de la Casa Terrades de Barcelona (inv. 5710 D).

II.I.II Usuaris i visites del museu

S'han rebut 415 visitants distribuïts en 16 grups, i s'han atès 19 consultes d'investigadors i 97 sol·licituds de fotografies facilitades o deixades fotografiar, a més de permisos de reproducció per a estudis diversos, publicacions i exposicions.

II.II. Biblioteca i arxiu

II.II.I. Fons de la biblioteca

Aquest any, i sota la supervisió de l'acadèmic bibliotecari senyor Bonaventura Bassegoda, s'ha continuat amb la tasca de reorganització del fons antic de llibres i fullets de la biblioteca. Concretament s'ha iniciat la catalogació del fons bibliogràfic antic relatiu a llibres i fullets d'història, arqueologia, literatura i una petita part de llibres i catàlegs artístics. Al mateix temps hem seguit registrant i catalogant totes les novetats arribades a la biblioteca mitjançant intercanvi o donatiu. També s'ha fet donació d'11 caps de llibres duplicats de temàtica artística, literària i històrica a biblioteques de diverses universitats i institucions culturals catalanes que han mostrat el seu interès, es tracta de la Biblioteca d'Humanitats de la Universitat Autònoma de Barcelona, la Biblioteca de Filosofia, Geografia i Història de la Universitat de Barcelona, la Biblioteca de la Universitat de Girona, la Biblioteca de la Universitat de Lleida, la Biblioteca de la Universitat Pompeu Fabra i la Biblioteca Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú.

També és de destacar l'arribada del llegat Verrié, que la família de l'acadèmic traspassat senyor Frederic-Pau Verrié i Faget lliurà a la nostra biblioteca i que consta de documentació personal, la totalitat de les seves publicacions i altre material pendent de futura catalogació.

II.II.I.I. Resum estadístic del moviment de la biblioteca

Nombre de volums nous catalogats durant l'any 2017: 134.

Nombre d'institucions amb les quals hi ha intercanvi regular: 318.

Nombre de donatius realitzats a la biblioteca: 30, dels quals 11 han estat realitzats pels senyors acadèmics de número: Francesc Fontbona, Carles Guinovart, Raquel Lacuesta, Joan Vila-Grau i M. Rosa Vives i Piqué (secretària general de l'Acadèmia); acadèmics corresponents per Catalunya: Albert Estrada-Rius, Jesús Oliver-Bonjoch i Oliver, Joan Soler-Jové; i acadèmics corresponents per fora de Catalunya: Carlos de la Casa Martínez, Jaume Lladó i Font, i Arleen Pabón Charneco.

II.II.II. Arxiu

Aquest any s'ha continuat amb la catalogació exhaustiva del fons d'arxiu relatiu a l'activitat de l'Acadèmia, de l'Escola de Belles Arts i –degut al seu interès documental i artístic– el fons personal de l'escultor Jaume Otero, amb l'objectiu de posar-ho a disposició dels investigadors que ens visiten. Del 24 de març al 15 de juliol hem comptat amb la col·laboració de dues becàries.

II.II.II.I. Resum estadístic del moviment de l'arxiu

Nombre total de registres entrats a la base de dades: 8.182.

II.II.III. Usuaris de la biblioteca i de l'arxiu

Nombre d'usuaris a la biblioteca: 10 consultes presencials i sis per correu electrònic.

Nombre d'usuaris a l'arxiu: 127 consultes, de les quals 85 s'han realitzat per correu electrònic, vuit a través de la web corporativa i 34 han estat consultes presencials.

Hi ha hagut 16 sol·licituds de reproducció fotogràfica de documents d'arxiu, bàsicament per a temes d'investigació, tesis doctorals, treballs de fi de grau universitaris i documentació de restauracions.

III. FUNDACIONS

Tres fundacions amb activitat pròpia tenen la seva seu social als locals de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi: la Fundació Güell, la finalitat de la qual és convocar beques per a joves artistes dels Països Catalans; la Fundació Picasso-Reventós, que edita llibres i col·labora en projectes que ajuden a fer realitat la idea fundacional que l'art cura; i la Fundació Ynglada-Guillot, que convoca anualment un premi internacional de dibuix i edita el corresponent catàleg.

IV. RECERCA

L'Acadèmia, com marca l'article 2 dels seus estatuts, té com a principi practicar i potenciar la investigació de les Belles Arts a Catalunya, i en aquesta línia organitza jornades específiques d'estudis i d'altres activitats que hem descrit en apartats anteriors. Destaquem aquest any la jornada dedicada a la presència/absència de les dones en l'àmbit acadèmic de les humanitats.

IV.I. Col·laboracions amb universitats i grups de recerca

Regularment l'Acadèmia és receptora d'estudiants universitaris de diferents cicles formatius –grau, postgrau i màster– per desenvolupar pràctiques i treballs de recerca, signant convenis amb les universitats de Barcelona: dues estudiants del Grau d'Història de l'Art de la UB –àrea museu–; Autònoma de Barcelona: dues becàries del Grau d'Història a l'àrea de l'arxiu i biblioteca, una del Grau d'Història de l'Art i una del Màster en Anàlisi i Gestió del Patrimoni Artístic, a l'àrea del museu. I també amb la Universitat de Salamanca: una estudiant del Máster en Gestión y Evaluación del Patrimonio Cultural, en l'àrea del

museu i arxiu.

Dins aquesta col·laboració, també destaca que pràcticament durant tot el curs alumnes de l'assignatura *Processos de creació artística*, de segon de grau del Departament d'Arts i Conservació-Restauració de la Universitat de Barcelona han fet pràctiques d'anàlisi i reinterpretació de les acadèmies de Marià Fortuny que tenim exposades al públic.

IV.II. Publicacions

El Butlletí és el nostre principal medi escrit per a la difusió de la recerca en Art i Humanitats, darrerament ha estat inclòs a Carhus Plus+: Classificació de revistes científiques dels àmbits de les Ciències Socials i Humanitats. Nivell D.

En tenen cura l'acadèmic de número senyor Josep Bracons i Clapés i la conservadora del museu senyora Victoria Durá, juntament amb el comitè de redacció. Al juliol sortí el volum XXX, que es pot consultar en línia al lloc web RACO –i també tots els números anteriors d'aquesta publicació– (<http://www.raco.cat/index.php/ButlletiRACBASJ>), igualment hi ha articles en el repositori DIALNET (<http://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=11523>) i a LATINDEX <http://www.latindex.ppl.unam.mx/index.php/browse/browseBySet/24813?key=B&p=1>.

IV.II.I. Publicacions dels acadèmics

Tenim constància dels següents articles i llibres dels nostres acadèmics o/i relacionades directament amb ells:

Andrés, Ramón: *Claudio Monteverdi, 'Lamento della Ninfa'*. Acantilado, Barcelona, 2017.

Bassat, Lluís: *Una cerimònia irrepètible*. “La Vanguardia”, 23.07.2017.

Bassat, Lluís: *Nostàlgia*. “La Vanguardia”, 05.11.2017.

Bassat, Lluís: *Quan aprendre millor els idiomes?* “La Vanguardia”, 04.12.2017.

Bosch, Glòria; Portell, Susanna: *En agraïment a l'Anna Benet i a la conservació de l'arxiu Rafael Benet*. “Quaderns Rafael Benet”, núm. 34, 2016.

Campi, Isabel: *Art Deco in Spain. Mass Culture and Style* a Anna Calvera: “The Barcelona Design System”, Barcelona, E-pub Publicacions de la UB, 2017.

Campi, Isabel: *El vàter en els seus inicis*. “Estudi del moble”, núm. 25, novembre 2017, pàgs 28-29.

Campi, Isabel: *Sillipedia*: <https://www.andreuworld.com/es/historias/sillipedia/historias>

Casamartina i Parassols, Josep: *Abans dels 'yuppies'*. “El País/Quadern”, 23.02.2017.

Casamartina i Parassols, Josep: *“De l'amor és lo jardí”*. Masó i els teixits. Úrsula Llibres. Presentació 22.03.2017 a Laie, Barcelona.

Casamartina i Parassols, Josep: *La fascinació perversa*. “El País/Quadern”, 23.03.2017.

Casamartina i Parassols, Josep: *Un palau dins d'un altre. De Portaferrissa a Nou de la Rambla*. Presentació al Palau Güell el 20.04.2017.

Casamartina i Parassols, Josep: *La perspectiva plana*. “El País/Quadern”, 27.04.2017.

Casamartina i Parassols, Josep: *Ecos del Parnàs*. “El País/Quadern”, 25.05.2017.

Casamartina i Parassols, Josep: *Els 'decapitats' del noucentisme*. “El País/Quadern”, 22.06.2017.

Casamartina i Parassols, Josep: *Diàlegs en el temps*. “El País/Quadern”, 06.07.2017.

Casamartina i Parassols, Josep: *Ballar el vals en una rajola*. “El País/Quadern”,

14.09.2017.

Núñez, Pati: *Recordant Coderch*. “El País”, 08.02.2017 / *Fita arquitectònica. El Col·legi d'Arquitectes de Catalunya presenta el llibre 'Recordando a Coderch'*. “La Vanguardia”, 27.02.2017 / *Barcelona quiere saldar su deuda con Coderch*. “El País/Cataluña”, 28.02.2017 / *Revisitant Coderch*. “Quadern/El País”, 16.03.2017.

Comadira, Narcís: *Manera negra*. Barcelona, 2017.

Crippa, Maria Antonietta: *La felice e moderna inattualità di Gaudì secundo Roberto Pane*, a “Memoria, bellezza e transdisciplinarità”, Maggioli Editore, 2017.

[Estrada-Rius, Albert, coordinador científic] *La falsificació de moneda a la Catalunya del segle XIX*. Presentació a la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, 10.10.2017.

[Estrada-Rius, Albert, coordinador científic] *Les dues cares de la moneda. Fabricació versus falsificació a Catalunya (1808-1908)*. Presentació a la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, 10.10.2017.

Fontbona, Francesc: *Dalí i Viladrich*. “El Temps”, 21.02.2017.

Fontbona, Francesc: *La 'Història de la pintura moderna' de Rafael Benet*. “Quaderns Rafael Benet”, núm. 34, 2016.

Fontbona, Francesc: *El 'Dalí a Barcelona' de Ricard Mas*. “El Temps”, setembre 2017.

Fontbona, Francesc: *El Montmartre de Lautrec, Casas, Anglada y Picasso*. Dossier Toulouse-Lautrec, “Descubrir el arte”, novembre 2017.

[Freixas] *Temples amb secrets. Un llibre sobre la basílica de Sant Feliu i la celebració del 600è aniversari de la decisió de construir una nau única a la catedral descobreixen detalls desconeguts de les dues esglésies de Girona*. “La Vanguardia”, 27.03.2017.

Giralt-Miracle, Daniel: *Jaume Mercadé (1889-1967). A la recerca d'un art total*. Barcelona, 2017.

Giralt-Miracle, Daniel: *Per o contra la cultura*. “Bonart”, núm. 177, 2017.

Giralt-Miracle, Daniel: *Tela o plasma?* “Bonart”, núm. 179, 2017.

Hochradner, Thomas (Hg.) und Mitarbeit von Julia Lenbacher: *Salzburgs hymnen von 1816 bis heute*. Salzburg, 2017.

Lacuesta Contreras, Raquel: *El complex arquitectònic de la Conreria de Montalegre*, a “La cartoixa de Montalegre, 1415-2015. La província cartoixana de Catalunya. Actes del XXXIV Congrés Internacional sobre la cartoixa”. Barcelona, 2016.

Aymar i Ragolta, Jaume; Colls Rissech, Esther; Lacuesta Contreras, Raquel: *La cartoixa de Montalegre en la literatura contemporània*, a “La Cartoixa de Montalegre, 1415-2015. La província cartoixana de Catalunya. Actes del XXXIV Congrés Internacional sobre la cartoixa”. Barcelona, 2016.

Lacuesta Contreras, Raquel; González Toran, Xavier: *El modernisme perdut. Sants. Les Corts*. Barcelona, 2017.

Pagès Santacana, Mònica: *Alicia de Larrocha. Notas para un genio*. Alba Editorial. Barcelona, 2016.

Lladó i Font, Jaume: *Dues viles i una ciutat. Tot fent memòria*. CEAH Mataró, 2017.

[Martínez Lozano, Josep] *Viure per pintar. Esbós d'un artista*. Museu de l'Aquarel·la, Ajuntament de Llançà, Ajuntament de Montblanc i Diputació de Barcelona.

Susanna, Àlex: *José Milicua o l'ull que pensa*. “El Mundo”, 03.02.2017 / *El llegat del 'connoisseur' José Milicua*. “Cultura/s La Vanguardia”, 11.02.2017 / Nadal i Farreres, Joaquim: *José Milicua*. “El Punt Avui”, 10.04.2017.

Molema, Jan & Leemans, Suzy: *Bernard Bijvoet (1889-1979). Cher maître van de Nederlandse architectuur*. Vantilt Publishers. Delft, 2017.

Oliveras, Joan: *Tots som turistes*. “La Vanguardia”, 07.06.2017.

Pabón Charneco, Arleen: *The architecture of San Juan de Puerto Rico. Five Centuries of Urban and Architectural Experimentation*. Routledge. New York, 2017.

‘El cor secret’. Jaume Plensa. *Entrevistes*. Edicions 62, 2016.

- [Plensa] Iván de la Nuez: *Apostar per l'invisible*. "El País/Quadern", 02.02.2017.
El 23 de novembre, al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, presentació *Plensa / Estellés · L'Hotel París*, creació artística de Jaume Plensa a partir del llibre de Vicent Andrés Estellés editada per Enciclopèdia Art.
- Puig, Arnau: *Els zoòtrops de Frederic Amat*. "Bonart", núm. 177, 2017.
Puig, Arnau: *Ricard Opisso, l'art i l'acudit*. "Bonart", núm. 177, 2017.
Puig, Arnau: *Xavier Corberó, del refinament al brutalisme*. "Bonart", núm. 179, 2017.
Puig, Arnau: *La garrofa de Joan Miró (II)*. "Bonart", núm. 179, 2017.
Reyero, Carlos: *Fortuny o el arte como distinción de clase*. Cátedra, Madrid, 2017.
[Saveliev] Museu del Tabac: *Surrealisme a Catalunya. Els artistes de l'Empordà i Salvador Dalí*. Andorra, 2017.
Solé Maseras, Maties: *Montblanc, conjunt monumental i artístic. 50 anys de restauració de la muralla medieval*. Presentació al Centre Cultural Sant Jordi de Montblanc el 13.05.2017. I a la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi el 20.12.2017.
[Stepánek] *Salvador Dalí. Ilustraciones de los años 60*. Presentació a l'Institut Cervantes de Praga el 26.01.2017.
I Tàpies va buscar la llum en la foscor. L'editorial Artika publica una edició limitada de la 'Sèrie negra', de 1967, que incorpora una làmina inèdita. "La Vanguardia", 14.01.2017.
[Trenc] *Desde el Molino*, facsimil de l'edició de "La Vanguardia, 1894" de les cròniques de París de Santiago Rusiñol il·lustrades per Ramon Casas.
[Trenc] *Soleils en Catalogne. Barbarà, Dalí, Miró, Picasso, Tàpies*. Musée Goya, Castres. (Catàleg exposició).
L'herència de la joieria catalana. La directora del Museu del Disseny, Pilar Vélez, publica una àmplia història de l'orfebreria del 1852 al 1939. "La Vanguardia", 05.11.2017 / https://www.ara.cat/cultura/llegat-ric-plural-joieria-catalana_0_1901809892.html
[Verrié] "Serra d'Or", núm. 689, maig 2017.
Viladecans, Joan-Pere: *Ens n'adonem?* "La Vanguardia", 20.01.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *Donant explicacions*. "Cultura/s La Vanguardia", 21.01.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *Demandar comptes*. "La Vanguardia", 03.02.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *De camí cap a la residència*. "La Vanguardia", 17.02.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *El doctor Terés*. "La Vanguardia", 03.03.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *Els miralls*. "La Vanguardia", 17.03.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *El mico pintor*. "La Vanguardia", 31.03.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *Soliloqui de l'indecís*. "La Vanguardia", 12.05.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *L'armari i les ombres*. "La Vanguardia", 26.05.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *Els oblidats*. "Cultura/s La Vanguardia", 03.06.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *El que és 'nou' i el que és 'vell'*. "La Vanguardia", 09.06.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *La revetlla*. "La Vanguardia", 23.06.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *Un naïf i la seva època*. "Cultura/s La Vanguardia", 01.07.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *Els figurants de la gespa*. "La Vanguardia", 07.07.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *A l'altra riba*. "La Vanguardia", 21.07.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *Intel·lectuals i artistes*. "Cultura/s La Vanguardia", 22.07.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *Un riu de lava negra*. "La Vanguardia", 01.09.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *Exvots*. "La Vanguardia", 15.09.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *Coses de 'la gent'*. "La Vanguardia", 29.09.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *Iconografia del drama*. "Cultura/s La Vanguardia", 30.09.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *L'octubre dels octubres*. "La Vanguardia", 15.10.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *Els suports*. "Cultura/s La Vanguardia", 28.10.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *Una pausa*. "La Vanguardia", 11.11.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *Anècdotes matrimoniales*. "La Vanguardia", 24.11.2017.
Viladecans, Joan-Pere: *Art infantil*. "Cultura/s La Vanguardia", 25.11.2017.

Viladecans, Joan-Pere: *Una persona com moltes*. “La Vanguardia”, 22.12.2017.

Vives, Rosa: 'Prefaci' a Corbella, Domènec (dir.): *L'aigua i l'espai públic. Anàlisi dels efectes del canvi climàtic*. Edicions Universitat de Barcelona, Barcelona, 2017, p. 9.

Vives, Rosa: “Saint John the Baptist preaching, after Veronese”. *Tefat Maastricht. Works on Paper*. Artur Ramon Art. Barcelona, 2017, pp. 106-109.

Vives, Rosa: “Introspección empírica de la fenomenología de la obra pictórica”. AAVV. *Pensar o Fazer da Pintura*, Edições Afrontamento, Porto, 2017, pp. 340-352.

Vives, Rosa: “Grabados”: Tanger; Guardia de la casba en Tetuán; Árabe velando el cadáver de su amigo; Cabileño muerto; Idilio; La Victoria; Anacoreta. *Fortuny 1838-1874*. Museo del Prado, Madrid, 2017, pp. 344-356.

V.III. Exposicions

Durant l'any s'han celebrat múltiples exposicions relacionades en diversos aspectes amb l'Acadèmia, el seu patrimoni i els acadèmics, així com amb la recerca plàstica o historiogràfica. Ens consten les següents:

Exposició de Jaume Plensa *El bosc blanc* a la Galeria Senda de Barcelona, del 17 de novembre de 2016 fins al 21 de gener de 2017, a “La Vanguardia”, 09.01.2017.

El 13 de gener s'inaugura l'exposició d'Andreu Vilasís *Esmalts al foc*, al Museu del Càntir d'Argentina.

Pierre Cardin obrirà la O80 amb una obra musical, “La Vanguardia”, 13.01.2017 / <http://www.vilaweb.cat/noticies/la-passarel%C2%B7la-de-moda-080-barcelona-fashion-obre-amb-una-opera-ideada-per-pierre-cardin/>, Vilaweb, 27.01.2017 / *La O80 Barcelona Fashion aixeca avui el teló al TNC*, “La Vanguardia/Viure”, 30.01.2017 / *Pierre Cardin: 'La belleza es cruel cuando uno tiene una edad*, “El País”, 31.01.2017.

Pitxot o la poètica de l'art. Una exposició a Bèlgica en reivindica els lligams amb el seu amic Salvador Dalí, “La Vanguardia”, 14.01.2017.

Del 19 de gener al 5 de març, exposició *Circ* al Centre Cultural de Terrassa, amb obra de Joan Soler-Jové.

Del 19 de gener al 21 d'abril, a la Fundació Fita de Girona, exposició *Fita/Abstracte*. [Viladecans] Naila Vázquez Tantinyà: *La mirada salvada*. “Cultura/s La Vanguardia”, 04.02.2017.

El 5 de febrer, inauguració de l'exposició *Antoni Tàpies. Objectes* a la Fundació Antoni Tàpies.

El 16 de febrer, inauguració de l'exposició d'aquarel·les de Carl Goebel *Andanzas inéditas de un moravo por la España del siglo XIX* a l'Institut Cervantes de Praga, amb la participació de Pavel Stepánek.

El 17 de febrer, inauguració de l'exposició *Elisa Arimany. La força d'una idea* a l'Espai d'Art Pere Pruna del Museu de Montserrat.

[Bassat] *Els vuitanta, una etapa d'esclat creatiu a Catalunya*, “Què fem/La Vanguardia”, 17.02.2017.

[Tharrats] *Un altre pintor surrealista redescobert*, “La Vanguardia”, 19.02.2017.

L'“Ànima” de Sant Joan de Déu. Jaume Plensa cedeix una escultura en el 150è aniversari de l'hospital, “La Vanguardia”, 09.03.2017.

[Plensa] *Sis caps a Nova York fan un elogi al silenci en temps de soroll intimidatori*, “La Vanguardia”, 09.03.2017.

[Rotllant] *Fotollibre, el fenomen. Foto Colectania inaugura nova seu al Born i una exposició conjunta amb el CCCB*, “La Vanguardia/Culturas”, 17.03.2017 / *Foto Colectania se estrena en el Born. El centro inicia etapa con una muestra sobre fotolibros compartida con el CCCB*, “El País”, 30.03.2017.

De l'1 al 23 d'abril, exposició *Casademont le Vieux* al Castell Palau de la Bisbal

d'Empordà.

Del 27 d'abril al 17 de juny, a la Fundació Fita de Girona, exposició *23 anys del fons d'art participatiu de KGB. Arquitectura Urbanisme i Disseny*, amb participació dels acadèmics Domènec Fita, Narcís Comadira, Enric Mirambell i Narcís-Jordi Aragó.

Del 28 d'abril al 16 de juny, exposició *Salvador Juanpere i Jaume Muxart són... A casa de...* a Muxart Espai d'Art i Creació Contemporanis de Martorell.

Del 3 al 31 de maig, exposició *Una mirada emocionada. Fotografies de Ramon Mascort Amigó* a l'Institut d'Estudis Fotogràfics de Catalunya.

L'obra d'Antoni Llena ingressa al MoMA, "La Vanguardia", 03.05.2017.

[Plensa, Subirachs, Tàpies] *Papers amb art*, "La Vanguardia", 05.05.2017.

El 25 de maig, inauguració de la instal·lació *El paisatge noucentista sitgetà. Cent anys de Cala Forn (1917-2017)* de Joaquim Sunyer al Museu Maricel de Sitges.

L'Espai Subirachs obre al Poblenou amb cent obres, "La Vanguardia", 27.05.2017.

Plensa omple França amb la seva escultura. Saint-Étienne i l'abadia de Fontfreda exhibeixen tot l'estiu obres de l'artista, "La Vanguardia", 04.06.2017.

El 15 de juny, inauguració de l'exposició *Guinovart. Trencant els límits* a la Biblioteca Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú.

El 17 de juny s'inaugura l'exposició *Mirada i gest. Retrats d'artistes 1977-2007* al Palau Solterra de Torroella de la Fundació Vila Casas, amb textos de Daniel Giralt-Miracle.

Del 17 de juny al 15 d'octubre, a la Fundació Mascort, exposició *Peces escollides. La selecció del col·leccionista. 10è aniversari Fundació Mascort. Torroella de Montgrí*.

[Gelonch] El 20 de juny, inauguració de l'exposició *Imatges per creure. Catòlics i protestants a Europa i Barcelona, segles XVI-XVIII*.

El 22 de juny, inauguració de l'exposició *La bellesa i els monstres. Ismael Smith* al Museu Nacional d'Art de Catalunya, comissariada per Josep Casamartina i Parassols, que impartí la conferència inaugural.

Doble Guinovart. Mostres al celler Jean Leon, de Torrelavit, i al Museu Víctor Balaguer, de Vilanova. "La Vanguardia", 25.06.2017.

[Casamartina] *L'"infortuni" d'Ismael Smith*. "El País/Quadern", 29.06.2017.

De l'1 de juliol al 10 de setembre, exposició *Rosa Vives. Sentimental and rhizomatic papers* a la Petit Galeria de Lleida, <https://www.segre.com/noticies/cultura/2017/07/02/papers-rosa-vives-la-petit-galeria-ll-ida-22589-1112.html>

De l'1 de juliol al 10 de setembre, exposició *Comadira/Udaeta-Udaeta/Comadira. Coincidències i dissensions: una conversa* a l'Espai Cendrós de Sant Feliu de Guíxols.

L'art de dibuixar, <https://www.google.es/amp/www.catorze.cat/ampver.php%3Fid%3D6792> / <http://carmenmansilla.com/2017/06/09/primer-premio-en-concurso-internacional-de-dibujo-ynglada-guillot-2017/>

El 5 de juliol, *La fita d'en Fita* a <http://www.elpuntavui.cat/opinio/article/8-articles/1185949-la-fita-d-en-fita.html>

Mirada i gest. 35 artistes, al Museu de Fotografia Contemporània de la Fundació Vila Casas a Torroella de Mongrí. "La Vanguardia", 05.07.2017.

[Casamartina] *L'"infortuni" d'Ismael Smith*. "El País/Quadern", 29.06.2017.

Valls mostra la col·lecció de Daniel Giralt-Miracle. "La Vanguardia", 17.07.2017.

La joia més barroca de Viladomat. "La Vanguardia", 17.07.2017.

Cela y Jaume Pla, una relació que quedó gravada. "El País/Cataluña", 23.07.2017.

[Giralt-Miracle] *Explorar i reivindicar. La pintura de Niebla*, al Museu de Montserrat. Inauguració 29.09.2017.

[Vila Grau] *Arte con la luz de la Sagrada Familia*. "El País", 02.11.2017 / *La llum a través dels vitralls*. "La Vanguardia", 26.11.2017.

Puig i Cadafalch. *Visionari i home d'Estat. Una mostra recupera el constructor d'un imaginari de la Catalunya del segle XX*. "La Vanguardia", 20.11.2017.

[Rotllant] *Foto Colectania exhibeix l'íntima fusió de fotografia i música en 250 caràtules*. "La Vanguardia", 22.11.2017.

La nova Artur Ramon. "La Vanguardia/Diners", 03.12.2017.

Exposició *Pertegaz en diagonal* a la Fundació Rocamora, comissariada per Josep Casamartina i Parassols: <http://www.lavanguardia.com/moda/20171209/433499036571/exposicion-pertegaz-fundacion-rocamora.html> / <http://www.ccma.cat/tv3/alacarta/telenoticias-vespre/el-pertegaz-mes-complet-sexposa-a-la-fundacio-rocamora/video/5704749/>

Exposició *Pedro Rovira, de la alta costura al prêt-a-porter* al Museo del Traje de Madrid, comissariada per Josep Casamartina i Parassols: <http://www.mecd.gob.es/mtraje/exposicion/temporales/historico/2017/Pedro-Rovira.html> / <http://www.rtve.es/noticias/20171116/pedro-rovira-reflejo-balenciaga/1635453.shtml> / <http://lamiradaactual.blogspot.com.es/2017/11/pedro-rovira-exposicion-de-moda-en-el.html>

L'any Guinovart ofereix una relectura de la seva obra. "La Vanguardia", 12.12.2017.

V. IV. Referències a l'Acadèmia i als acadèmics en publicacions i altres medis

Breu relació de mitjans de comunicació, pàgines web i capítols de llibre que coneixem que s'han fet ressò de la nostra activitat, la dels acadèmics, del nostre patrimoni o de la nostra història, durant l'any 2017:

[Vilasis] El 17 de gener, conferència al Museu del Disseny: *L'art de l'esmail*.

'Un diseño está listo cuando emociona'. Miguel Milà brinda una lección de oficio en el estreno de una documental sobre su carrera, "El País Cataluña", 24.01.2017 / *Milà, elogi de la utilitat estètica*, "Cultura/s La Vanguardia", 04.03.2017.

Un libro repasa 240 años de historia de Foment, "El País Cataluña", 24.01.2017.

[Lacuesta] El 30 de gener, conferència *L'estela de Josep Puig i Cadafalch en la interpretació del romànic català* a l'Institut d'Estudis Catalans. http://www.iec.cat/activitats/agenda.asp?a_data=%2030/1/2017

[Freixa] L'1 de febrer, presentació del llibre *La voluntat i la quimera: el noucentisme català*, de Jordi Casassas, a l'Ateneu Barcelonès. <http://www.ateneubcn.org/agenda/voluntat-i-quimera-noucentisme-catala-jordi-casassas>

Entrevista a Pierre Cardin, "La Vanguardia/Qui", 04.02.2017.

Decés Frederic-Pau Verrié: "Ara.cat", 11.02.2017 / "Barchinona.cat", 125, 13.02.2017 / <http://www.vilaweb.cat/noticies/frederic-pau-verrie-un-dels-nostres-ultims-savis/>, consultat el 13.02.2017 / http://www.ara.cat/cultura/Pau-Verrie-museu_0_1741625849.html, consultat el 13.02.2017 / <http://www.vilaweb.cat/noticies/mor-lhistoriador-i-editor-frederic-pau-verrie-i-faget-un-dels-fundadors-del-psc/>, consultat el 14.02.2017 / Oriol Pi de Cabanyes: *Verrié*, "La Vanguardia", 27.02.2017.

[Campuzano] *La casa de Jesús de Monasterio será el museo de un 'músico total'*, "Región. El diario montañés", 12.02.2017.

[Savall] Josep Massot: *La ciutat oberta*, "La Vanguardia", 17.02.2017.

Savall rescata l'òpera més orientalista de Vivaldi i l'estrena avui en concert, "La Vanguardia", 24.02.2017 / *Sense teatre. Teuzzone*, "La Vanguardia", 27.02.2017.

[Vila Casas] *Patrimoni a la carta. Cases Singulares afegeix la Casa Felip a su oferta de visites en grups reduïts*, "El País Cataluña", 28.02.2017.

[Puig Rovira] El 5 de març, *140 anys d'Alexandre de Cabanyes. Un homenatge a la Masia*

d'en Cabanyes.

[Vélez] El 7 de març, conferència *Recuperació de patrimoni editorial: l'Editorial Montaner i Simon* al Museu del Disseny de Barcelona.

La Generalitat [Valenciana] invertirà 4,6 millones en el Àgora de Calatrava, "El País", 21.03.2017.

El Instituto Cambó vende la Bernat Metge al grupo Som, "El País", 23.03.2017.

Els dies 27 i 30 de març, a la Biblioteca de Catalunya, concerts *De les fulles de l'Arbre Celestial, Morgen (Matí) | Urlicht (La primera llum)*, homenatge del compositor i acadèmic de número Josep Soler i Sardà a la figura de Ramon Llull.

Jaume Plensa. El bosc introspectiu. "RCAB Cercle", núm. 4, 2017.

[Bonnín, Giralt-Miracle] *La Fundació Brossa tindrà un nou espai expositiu al Born*, "La Vanguardia", 29.03.2017.

La Racefa a l'Institut d'Espanya. "La Vanguardia", 08.04.2017.

[Torrent] *La sordera no frena a la decana de los organistas*. "El País", 11.04.2017.

[Bonnín] *El franquismo no solo se relata en el No-Do*. "El País", 13.04.2017.

Del 19 d'abril al 21 de maig, a La Seca Espai Brossa *Diumenge*, dirigida per Hermann Bonnín.

[Savall] *Tres ases del piano en el Auditori*. "El País", 25.04.2017.

[Corberó] *L'artista cosmopolita*. "Obituaris La Vanguardia", 26.04.2017.

Una biblioteca llamada Oriol Bobigas. "El País", 29.04.2017.

El llegat de Xavier Corberó. "La Vanguardia", 30.04.2017.

[Plensa] *La icona forçosa*. "La Vanguardia", 30.04.2017.

Els papers de Miguel Mateu. L'actuació de l'excalcalde de Barcelona com a ambaixador a París el 1945. "La Vanguardia", 01.05.2017.

El 7 de maig, al Museu Nacional d'Art de Catalunya, jornada *Collecionistes que han fet museus*, amb coordinació científica de Bonaventura Bassegoda et al.

L'Oculus de Calatrava fa aigües després de caure un xàfec a Nova York. "La Vanguardia", 07.05.2017.

El 9 de maig, conferència d'Albert Estrada i Rius *La monarquia carolíngia i la moneda* al Museu Nacional d'Art de Catalunya.

El 13 de maig, *Rememoració de l'acte de Puig i Cadafalch celebrat l'any 1922 a Montblanc*, a càrrec de Mireia Freixa et al., al Santuari de la Serra de Montblanc.

L'obra arquitectònica de Bonaventura Bassegoda i Amigó a la vila del Masnou. "La Roca de Xeix", núm. 30, novembre 2016.

[Bonnín] *Dinamita Brossa para una comedia burguesa*. "El País", 04.05.2017.

[Calatrava] *València, i l'arquitecte*. "El País", 04.05.2017.

De Goya a Plensa, pasando por Miró. "El País/Cataluña", 04.05.2017.

Calatrava atribueix les goteres de l'Oculus a "les fortes precipitacions". "La Vanguardia", 08.05.2017.

[Corberó] *Urpada de Lleó a Manhattan*. "La Vanguardia", 08.05.2017.

[Bassegoda] *¿Cómo han llegado estos cuadros aquí?* "El País/Cataluña", 09.05.2017.

Entrevista a Jordi Savall al programa *Tots els matins del mon* de "Catalunya Ràdio", 10.05.2017.

Jordi Savall basteix un pont entre cultures i religions aquest estiu a Poblet. "La Vanguardia", 10.05.2017.

El casament de Jordi Savall. "La Vanguardia", 10.05.2017.

[Fargas] *Entre Gaudí i el racionalisme*. "La Vanguardia", 10.05.2017.

Taula rodona *Plats del dia*, amb Pilar Vélez, Rosa Cortiella, Juli Capella i els ceramistes de l'exposició "Tapas. Spanish design for food" al Museu del Disseny. 16.05.2017.

Objecte de desig. André Ricard & Mario Ruiz, sessió de debat moderada per Òscar

Dalmau, a la seu del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya de Barcelona, 18.05.2017.
El secret del pare Batllori. "La Vanguardia", 20.05.2017.
[Laplana] *La intrahistòria del Caravaggio de Montserrat*. "La Vanguardia", 21.05.2017.
El 31 de maig, a l'Auditori de Barcelona, concert de l'organista i acadèmic corresponent Juan de la Rubia amb el claviorgue Lorenz Hauslaib i un programa íntegre de Antonio de Cabezón.
Jornades *Elies Rogent i Barcelona: arquitectura, patrimoni i restauració*, dies 6 i 7 de juny a Barcelona, amb intervencions dels acadèmics Mireia Freixa, Raquel Lacuesta i Jordi Rogent.
[Poisson] Del 10 al 15 de juliol, *XLIX Journées romanes. Les grandes abbayes et l'art roman* a Sant Miquel de Cuxà.
Claviorgue del s. XVI. Juan de la Rubia interpreta Cabezón amb un instrument del Museu de la Música. "La Vanguardia", 31.05.2017.
[Corredor-Matheos] *Com conviuen les dues literatures de Barcelona?* "Cultura/s La Vanguardia", 03.06.2017.
El 13 de juny, conferència *Jaume Pla* de Francesc Fontbona a la Biblioteca de Catalunya.
[Pons] *Don Giovanni 2.0*. "La Vanguardia", 19.06.2017. / *Mozart siempre gana*. "El País/Cataluña", 22.06.2017.
El 30 de juny, conferència i taula rodona de Jaume Plensa al FAD amb el tema *El paper de l'art, el disseny i l'arquitectura en la construcció de la identitat de les ciutats*.
Juan de la Rubia: "Per a Gaudí el temple era un cant d'alabança a Déu; d'aquí la importància de la música". "Temple", abril-juny 2017.
[Giralt-Miracle] *El temple acull l'entrega del premi en convivència i diàleg interreligiós*. "Temple", abril-juny 2017.
[Bohigas, Bonnín] *El tiempo inestable respeta el inicio del Grec*. "El País/Cataluña", 02.07.2017.
L'11 de juliol, al MNAC, taula rodona *Dibuixants i dandis del noucentisme*, amb Josep Casamartina i Parassols, entre d'altres.
Montserrat quiere una escultura de Plensa. "El País", 06.07.2017.
El 19 de juliol, a la Biblioteca de Catalunya, diàleg *Jaume Pla i Camilo José Cela: tête à tête*, amb la participació de Francesc Xavier Puig Rovira.
Artur Ramon abandona la calle de la Palla. "El País", 27.07.2017.
Barcelona i Samaranch. "La Vanguardia", 28.07.2017.
El viatger Ibn Battuta. Jordi Savall, Hespèrion XXI i Jordi Boixaderas clausuren el festival Grec. "La Vanguardia", 31.07.2017.
[Rotllant] *Foto Colectania: nova seu*. "Bonart", núm. 179, 2017.
El 13 d'agost, celebració del centenari de l'orgue de l'Assumpció a Torrelavega amb un concert de Juan de la Rubia.
[Bohigas, Coderch i Martinell] *Los arquitectos que salvaron Cadaqués*. "La Vanguardia", 25.08.2017.
[Bonnín] *Al rico revoltijo de géneros bajo la advocación de Brossa*. "El País", 07.09.2017.
Alícia Larrocha, Iggy Pop i Madness protagonitzaran un In-Edit de canvi. "La Vanguardia", 09.09.2017.
[Vélez] Presentació del llibre *Histografía de la cerámica española*, d'Emili Sempere, al Centre de Documentació del Museu del Disseny de Barcelona, 20.09.2017.
Les 18 torres de la Sagrada Família estaran enllestides el 2022, "La Vanguardia", 22.09.2017.
Vila Casas: "Renova els grans mestres", "Cultura/s La Vanguardia", 23.09.2017.
Els àngels canten a Collbató, "La Vanguardia", 23.09.2017.

Els dies 29 i 30 de setembre, *IV Jornades d'Estudis Romànics. Fronteres de la llengua, la literatura i la cultura del món romànic en el context de l'Europa central i oriental*, amb la ponència de Pavel Stepánek: "Óscar Domínguez a Bratislava el 1949: entre París i Txecoslovàquia, en la frontera entre el realisme socialista polític i la llibertat d'expressió" i presentació del seu llibre "Dalí. Il·lustracions dels anys 60".

[Pons] *L'orquestra del Liceu tocarà per la pau a l'ONU a Ginebra*, "La Vanguardia", 27.09.2017.

[Guigon] *Elogi d'una escala*, "La Vanguardia", 01.10.2017.

[Lacuesta] *Terrícoles*, programa de BTB, 02.10.2017.

Savall i Amat reclamen diàleg en l'obertura del cicle 'Hänsel i Gretel', "La Vanguardia", 06.10.2017.

[Puig] *El pintor de las tinieblas*, "El País", 07.10.2017.

[Ferrater] *El vianant guanya a l'Escala. La reforma del front marítim permet disposar d'una hectàrea més d'espai públic*, "La Vanguardia", 14.10.2017.

Alguns edificis de Barcelona tenen fòssils de 12 milions d'anys. Un geòleg de la UB fa una notable troballa paleontològica en immobles d'Enric Sagnier, "La Vanguardia", 15.10.2017.

La Generalitat intenta retener la colecció privada de Tàpies, "El País", 22.10.2017.

El filòsof i el músic. Nuccio Ordine i Jordi Savall inauguren avui les Converses a La Pedrera, "La Vanguardia", 23.10.2017.

Jordi Savall: "Els conflictes s'eternitzen si les dues parts no admeten els errors". El mestre parla de Catalunya presentant les ensalades del segle XVI al Liceu, "La Vanguardia", 25.10.2017.

Jornada tècnica al MNAC La protecció del patrimoni numismàtic i arqueològic: actualitat i reptes de futur, coordinació d'Albert Estrada-Rius, 26.10.2017.

La vida cultural manté aixecat el teló i desafía la tensió política. Savall ofereix una ensalada musical mentre Rajoy intervé l'economia, "La Vanguardia", 28.10.2017.

[Savall] *La lliçó dels Mestres*, "La Vanguardia", 28.10.2017.

[Fontbona] *Presentació del llibre Teresa Llàcer dibuix i obra gràfica a la Galeria Comas*, 07.11.2017.

Un singular conjunt escultòric de Frederic Marès s'esllangueix entre el vandalisme i l'oblit, "La Vanguardia", 05.11.2017 / *Marès mereix més atenció*, "La Vanguardia", 05.11.2017.

Diàleg entre Daniel Giralt-Miracle i Joan Vila Grau a la Sala Parés en el marc de l'exposició "Les formes de la llum". Aquarel·les pels vitralls de la Sagrada Família. 09.11.2017.

Elecció de Jordi Faulí com a acadèmic de número de la secció d'arquitectura: <http://www.sagradafamilia.org/jordi-fauli-academic-reial-academia-catalana-belles-arts/>

Renovació de Josep Pons com a director musical del Liceu, "La Vanguardia", 19.11.2017.

[Guigon] *Picasso i el patrimoni cultural dels hotels*, "La Vanguardia", 19.11.2017.

Murillo, el artista total del Barroco. Jordi Savall pone la banda sonora a la vida del autor, "El País", 28.11.2017.

Bach a Prússia. Ramón Andrés aborda al Palau els contextos històrics i culturals de Bach i Beethoven, "La Vanguardia", 29.11.2017.

El Liceu es beu la poció d'Isolda. Ollé sacseja el Gran Teatre amb el seu univers wagnerià i Pons encén la foguera orquestral, "La Vanguardia", 29.11.2017 / *Verí wagnerià*, "La Vanguardia", 30.11.2017.

[Martorell] *La primera M d'MBM*, "La Vanguardia", 30.11.2017.

[Vilaseca i Marcet] *Com reconstruir l'autogovern*, "La Vanguardia", 03.12.2017.

[Domènech i Montaner] *Retorn al modernisme*, "La Vanguardia", 04.12.2017.

In memoriam. Francesc Bonastre, "Revista Musical Catalana", núm. 360, desembre 2017-gener 2018. [Text Francesc Cortès].

Albert Guinovart. El pianista i compositor català, gran protagonista del curs musical 2017-18, "Revista Musical Catalana", núm. 360, desembre 2017-gener 2018.

[Pons] “Hem aconseguit que vinguin els millors músics: no podem decebre’ls”, “La Vanguardia”, 12.12.2017.

[Bassat] *Mançanilla reformista*, “La Vanguardia”, 13.12.2017.

Barcelona per fi reconeix Plensa, “La Vanguardia”, 14.12.2017.

[Pons] “El més important és voluntat política i diners”, “Quadern/El País”, 14.12.2017.

El 15 de desembre, a Santa Cecília de Montserrat, lectura poètica *Poesia espiritual* de José Corredor-Matheos.

[Plensa] *La colección toma el Macba*, “El País”, 17.12.2017.

[Colomer, Savall] *Un Messies Sound per Nadal*, “La Vanguardia”, 18.12.2017.

[Bonet] Cas Sixena, <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1305970-a-arago-no-van-voler-saber-res-de-sixena.html>

El MNAC creix amb Casagemas i Guinovart, “La Vanguardia”, 20.12.2017.

Álvarez, Jorge; Oliva, Víctor: *Barcelona desapareguda de Giacomo Alessandro*, Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 2017. (Fotografies de La Hormiga de Oro).

Cat. Expo. *Dicen que hay tierras al Este. Vínculos históricos y liderazgos aragoneses en Cataluña, siglos XVIII al XX*, Zaragoza, Gobierno de Aragón/Diputación de Zaragoza, 2017.

Cat. Expo. *Fortuny (1838-1874)*, Madrid, Museo del Prado, 2017.

Exposició *Ricardo Martín. Fotógrafo y espectador*, Sant Sebastià, Kutxa Caja Guipuzkoa, del 4 de novembre de 2016 al 22 de gener de 2017, sala Kubo-kutxa. (S'exposa un facsímil d'una fotografia de La Hormiga de Oro).

Guàrdia, Manel; Oyón, José Luis: *Memòria del Mercat del Born. Del mercat tradicional al mercat central de majoristes*, Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 2017.

Homenatge a Antoni Celles. RACBASJ/ETSAB. 200 anys d'ensenyament d'arquitectura a Barcelona. Docusèrie *Comtes* (televvisions locals i Movistar+), dirigida per Carles Porta i escrita conjuntament amb Albert Sánchez Piñol sobre l'origen de la nació catalana, als segles IX i X, projecte produït per La Xarxa i realitzat per Antàrtida Produccions (estrena 27 de desembre de 2017). (Cap. 1, imatge de la pintura de Claudi Lorenzale *Origen de l'escut del comtat de Barcelona*, als crèdits <http://www.xiptv.cat/comtes/capitol/1-els-inicis-dels-inicis-amb-guifre-el-pelos>).

Puigdemont Puig, Eusebi: *Arts i artistes del Ripollès*, Col. Quaderns de la Revista de Girona, Girona, Diputació de Girona, 2017.

V.V. Web

El web <http://www.racba.org/es/> és el nostre mitjà de comunicació en xarxa, i es manté al dia de tots els principals esdeveniments que se celebren a la Corporació, juntament amb el Facebook de la institució que incorpora assumptes puntuals.

VI. CONCURS INTERNACIONAL ORGANITZAT PER LA CORPORACIÓ

A la primavera es va convocar el *LIV Concurs Internacional de Dibuix de la Fundació Ynglada-Guillot*. La participació va ser nombrosa i bona la qualitat dels treballs presentats. Guanyà el premi la senyora Carmen Mansilla Martín, amb el dibuix *Devanador de sueños*. El jurat compost pels senyors Bonaventura Bassegoda, Glòria Bosch, Bibiana Crespo, José Ángel Montañés i M. Rosa Vives també concedí els accèssits 1r al senyor Ignacio Bosch, amb *Black walls*; 2n al senyor Roberto Carrillo Prieto, amb *inMOVILizados*; i 3r al senyor Carlos Zerpabzueta, amb *Hiperplurimensaje*.

El dia 8 de juny es lliurà el premi a l'Espai VolArt de la Fundació Privada Vila Casas, i s'inaugurà l'exposició col·lectiva (del 8 al 25 de juny) dels treballs seleccionats.

L'artista guardonada va tenir a la seva disposició un espai monogràfic per a ella.

VII. VISITANTS

Hem tingut 334 convidats als actes públics després dels plens; 415 visitants en 16 grups de visites guiades des del museu, i des de secretaria s'han gestionat 15 grups, amb un total de 376 persones; altres actes han portat 340 persones; s'han rebut 77 visitants particulars i els concerts han aplegat 2.265 assistents. En total hem rebut 3473 visitants.

I, finalment, amb aquesta estadística, tanquem l'inventari dels fets més notoris de la nostra Acadèmia durant l'any 2017.

Barcelona, 17 de gener de 2018.

* Aquesta memòria es pot consultar també en llengua castellana al nostre web: <http://www.racba.org/es/>